

ELEKTRİK PİYASASI LİSANS YÖNETMELİĞİNDE ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI

22 Ekim 2016 tarihli ve 29865 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde (“**Yönetmelik**”) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (“**Değişiklik Yönetmeliği**”) ile elektrik piyasasında önlisans ve lisans uygulamaları ile piyasa aktörlerinin yükümlülüklerine ilişkin aşağıda inceleme konusu yapılan önemli değişiklikler yapılmıştır.

Söz konusu değişiklikler aşağıdaki gibi özetlenebilir.

1. Önlisans Başvuruları, Süresi ve Tadili

Üretim faaliyetinde bulunmak isteyen tüzel kişilere, üretim tesisi yatırımlarına başlamaları için gerekli onay, izin, ruhsat ve benzerlerinin alınabilmesi için verilen belirli süreli izni ifade eden önlisansa ilişkin olarak Değişiklik Yönetmeliği çok sayıda yenilik öngörmektedir. İlk olarak Değişiklik Yönetmeliği'nin 3 üncü maddesi ile Yönetmelik'in “*Önlisans ve lisans süreleri*” başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilerek, ön lisans sürelerinin belirlenmesi konusunda Kurul'un yetkisi genişletilmiştir:

Yeni Hali	Eski Hali
Önlisansın süresi, önlisans başvurusuna konu üretim tesisi projesinin kaynak türü ve kurulu gücüne bağlı olarak, mücbir sebep hâlleri hariç, otuz altı ayı geçmemek üzere Kurul kararı ile belirlenir. YEKA kapsamında yapılan önlisans başvuruları için Kurul tarafından bu fıkra kapsamında farklı süre belirlenebilir.	Önlisansın süresi mücbir sebep hâlleri hariç <i>yirmi dört ayı geçemez</i> . Önlisans verilirken, başvurunun kaynak türüne ve kurulu gücüne bağlı olarak, bu sürenin otuz altı aya kadar uzatılmasına ilişkin hususlar, Kurul kararı ile düzenlenir.

Değişiklik Yönetmeliği'nin 4 üncü maddesiyle de Yönetmelik'in “*Önlisans başvuru usulü*” başlıklı 12 inci maddesinde bazı değişiklikler öngörülmüştür. Bu değişiklikler ile, önlisans başvurularında Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında sunulması istenen kararın alınması gereken hallere istisnalar getirilmiştir. Ayrıca, önlisans başvuru sürecinde bulunması gereken standardına uygun rüzgar veya güneş ölçümünün elde edilebilme süresi uzatılmış ve elde edilen ölçümün süresinin asgari bir yıl olması koşulu kaldırılmıştır.

Değişiklik Yönetmeliği'nin 5 inci maddesi ile Yönetmelik'in “*Önlisans başvurularının değerlendirilmesi*” başlıklı 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Bu şekilde rüzgar veya güneş enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak için yapılan ön lisans başvurularında aynı bağlantı noktasına

ve/veya aynı bağlantı bölgesine bağlanmak için ilan edilen kapasiteden daha fazla başvuru bulunması halinde ve/veya aynı sahaya birden fazla başvurunun bulunması halinde bağlantı görüşünün oluşturulmasında TEİAŞ'ın veya ilgili dağıtım şirketinin yetkili olduğu belirtilmiştir.

Yeni Hali	Eski Hali
<p>ç) Aynı bağlantı noktasına ve/veya aynı bağlantı bölgesine bağlanmak için ilan edilen kapasiteden daha fazla başvuru bulunması halinde ve/veya aynı sahaya birden fazla başvurunun bulunması halinde, başvurular arasından ilan edilen kapasite kadar sisteme bağlanacak olanları belirlemek için TEİAŞ tarafından yarışma yapılarak bağlantı kapasitesi kazanan başvurular belirlenir. TEİAŞ bağlantı kapasitesi kazanan başvurulara ilişkin bağlantı görüşlerini oluşturur ya da kendi görüşüyle birlikte bağlantı görüşü oluşturulması için ilgili dağıtım şirketine gönderir.</p> <p>d) TEİAŞ veya ilgili dağıtım şirketi bağlantı görüşlerini Kuruma bildirir ve söz konusu başvuruya ilişkin önlisans işlemlerine bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Kurum tarafından devam edilir.”</p>	<p>ç) Aynı bağlantı noktasına ve/veya aynı bağlantı bölgesine bağlanmak için ve/veya aynı sahaya birden fazla başvurunun bulunması halinde, başvurular arasından ilan edilen kapasite kadar sisteme bağlanacak olanları belirlemek için TEİAŞ tarafından yarışma yapılır.</p> <p>d) (ç) bendi kapsamına girmeyen başvurularla ilgili bağlantı görüşleri Kuruma bildirilir ve söz konusu başvuruya ilişkin önlisans işlemlerine bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Kurum tarafından devam edilir.</p>

Önlisans başvurularının Kurul kararı ile reddedileceği hallerin düzenlendiği Yönetmelik'in "Önlisans başvurularının sonuçlandırılması" başlıklı 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“e) Önlisans başvurusuna konu üretim tesisinin, başvuru sahasında kurulmasının mümkün olmadığı belirlenen başvurular.

f) 6/12/2013 tarihli ve 28843 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Rüzgâr ve Güneş Enerjisine Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan Önlisans Başvurularına İlişkin Yarışma Yönetmeliği kapsamında yarışmayı kazandığı halde önlisans başvurusundan vazgeçen tüzel kişilerin başvuruları.

g) Önlisans başvurusunda bulunan tüzel kişiden istenen bilgi ve belgelerin süresi içinde Kuruma sunulmadığı veya sunulan belgelerin mevzuatı kapsamında istenilen şartları sağlamadığı anlaşılan başvurular.”

Bu eklemeler ile Kurulun önlisans başvurularını reddedebileceği haller artmıştır.

Önlisans sahibi tüzel kişilerin önlisansa konu üretim tesisinin yatırımına başlayabilmesi için önlisans süresi içerisinde tamamlamakla yükümlü olduğu iş ve işlemler Yönetmelik'in "Önlisans süresi içerisinde tamamlanması gereken iş ve işlemler" başlıklı 17 nci maddesinde düzenlenmiştir. Bu madde, Değişiklik Yönetmeliği'nin 7 nci maddesi ile aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Bu değişiklikler ile ön lisans sahibi kişilerin, tamamlamakla sorumlu oldukları iş ve işlemler veya başvurular açısından farklı kaynaklara dayalı üretim tesisleri için yeni yükümlülükler getirilmiştir. Ayrıca, üretim tesisine ilişkin yapı ruhsatının veya söz konusu ruhsatın yerine geçecek belgenin sunulması zorunlu hale getirilmiş olup, daha önce Yönetmelikte yer alan "ruhsatın alınmasına gerek olmadığına ilişkin belgenin sunulması" imkânı kaldırılmıştır.

Yeni Hali	Eski Hali
<p>(1) Önlisans sahibi tüzel kişi, önlisansa konu üretim tesisinin yatırımına başlanabilmesi için önlisans süresi içerisinde aşağıdaki iş ve işlemleri tamamlamakla yükümlüdür:</p> <p>a) Üretim tesisinin kurulacağı sahanın önlisans sahibi tüzel kişinin mülkiyetinde olmaması halinde, söz konusu sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edilmesi, hidroelektrik santrallerinde su tutma alanları ile ilgili olarak kamulaştırma kararının alınması, kömür veya asfaltit, bitümlü şist, bitümlü şeyl gibi yerli yakıt türlerine dayalı termik santral projelerinin kül sahaları için kamulaştırma kararlarının ve/veya orman ön izinlerinin alınması, nükleer santrallerde üretim tesisinin kurulacağı sahaya ilişkin tahsis işlemlerinin yapılması.</p> <p>.....</p> <p>e) Rüzgar, güneş, hidrolik, jeotermal veya 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının IV. Grup madenler başlıklı bendinin (b) alt bendi kapsamında belirtilen yerli kaynaklara dayalı başvurular için Çevresel</p>	<p>1) Önlisans sahibi tüzel kişi, önlisansa konu üretim tesisinin yatırımına başlanabilmesi için önlisans süresi içerisinde aşağıdaki iş ve işlemleri tamamlamakla yükümlüdür:</p> <p>a) Üretim tesisinin kurulacağı sahanın önlisans sahibi tüzel kişinin mülkiyetinde olmaması halinde, söz konusu sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edilmesi, hidroelektrik santrallerinde su tutma alanları ile ilgili olarak kamulaştırma kararının alınması, nükleer santrallerde üretim tesisinin kurulacağı sahaya ilişkin tahsis işlemlerinin yapılması.</p> <p>.....</p> <p>e) Rüzgar, güneş, hidrolik veya jeotermal enerjiye dayalı başvurular için Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında gerekli olan kararın alınması.</p>

<p>Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında gerekli olan kararın alınması.</p> <p>f) Üretim tesisine ilişkin yapı ruhsatının veya söz konusu ruhsatın yerine geçecek belgenin sunulması.</p> <p>ğ) YEKA kapsamında kurulması planlanan üretim tesisleri için verilen önlisanslar bakımından, kurulacak üretim tesislerinde kullanılacak aksam için 9/10/2016 tarihli ve 29852 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Yönetmeliğinde belirlenen şartların sağlanmış olması.</p> <p>(2) Önlisans sahibi tüzel kişiler, önlisans verilmesine ilişkin Kurul kararının tebliğ tarihinden itibaren;</p> <p>a) Rüzgar, güneş, hidrolik, jeotermal veya 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin IV. Grup madenler başlıklı bendinin (b) alt bendi kapsamında belirtilen yerli kaynaklara dayalı üretim tesisleri için Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında gerekli olan kararın alınması amacıyla doksan gün içerisinde,</p> <p>ilgili kuruma başvurmak zorundadır.</p> <p>.....</p> <p>(3) Nükleer enerjiye dayalı üretim tesisleri için birinci fıkra kapsamında sunulması gereken iş ve işlemlerden birinci fıkranın (ç) bendi dışındaki diğer iş ve işlemler, üretim lisansı verilmesinden sonra olmak üzere, Kurul tarafından belirlenen süre içinde Kuruma sunulabilir. Bu üretim tesislerinde, diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi</p>	<p>f) Üretim tesisine ilişkin yapı ruhsatının veya söz konusu ruhsatın yerine geçecek belgenin alınması veya söz konusu ruhsatın alınmasına gerek olmadığına ilişkin belgenin sunulması.</p> <p>(2) Önlisans sahibi tüzel kişiler, önlisans verilmesine ilişkin Kurul kararının tebliğ tarihinden itibaren;</p> <p>a) Rüzgar, güneş, hidrolik veya jeotermal enerjiye dayalı üretim tesisleri için Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında gerekli olan kararın alınması amacıyla doksan gün içerisinde,</p>
--	---

kaydıyla üretim lisansı alınmadan önce üretim tesisi ile doğrudan ilgili olmayan yapıların inşasına başlanabilir.

Yönetmelik'in "Önlisansın tadil edilmesi" başlıklı 18 inci maddesinde de değişikliğe gidilmiştir. Buna göre:

- Önlisansa konu üretim tesisinin kurulu gücünün değiştirilmesi talepli önlisans tadili başvurusunun Kurul tarafından uygun bulunması halinde, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında alınarak önlisans süresi sona erene kadar Kuruma sunulması gerekli olan karar için öncelikle **Kurul kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgili kurumlara başvuru yapılması** gerektiği hüküm altına alınmıştır.
- Önlisansa kayıtlı ünite koordinat ve/veya santral sahası koordinat bilgilerinin değiştirilmesi talepli önlisans tadili başvurusunun Kurul tarafından uygun bulunması halinde; rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisleri Teknik Etkileşim İzininin alınması için ilgili kurumlara yapılacak başvuru ardından, iznin **önlisans süresinin sona ermesine kadar Kuruma sunulması** zorunluluk haline getirilmiştir.

Tadil taleplerini sonuçlandırma yetkisi Kurula ait olmakla birlikte, Yönetmelik'in "Önlisansın tadil edilmesi" başlıklı 18 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasında *ilgili hizmet birimi* tarafından sonuçlandırılacak tadil türleri sayılmıştır. Değişiklik Yönetmeliği'nin 8 inci maddesiyle Kurul yerine ilgili hizmet biriminin yetkilendirildiği bazı tadil türlerinin kapsamlarında aşağıdaki şekilde değişiklik yapılmıştır.

Yeni Hali	Eski Hali
(9) İlgili ana hizmet birimi; ..... d) 10 MWm'ı geçmemek kaydıyla , kurulu gücün toplamda yüzde onuna kadar değiştirilmesi kapsamında yapılacak değişikliklere, ilişkin tadil taleplerini sonuçlandırır. Rüzgar enerjisine dayalı önlisanslarda (b) bendi kapsamında yapılacak koordinat değişikliklerinde Teknik Etkileşim İzni ile tesis sahasına komşu sahalardaki türbin koordinatlarının etkilenmediği yönünde Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğünden uygunluk belgesi aranır. (d) bendi kapsamında belirlenen orana kadar yapılacak tadiller için bu Yönetmeliğin sermaye ve teminat	(9) İlgili ana hizmet birimi; d) Kurulu gücün, toplamda yüzde onuna kadar değiştirilmesi kapsamında yapılacak değişikliklere, ilişkin tadil taleplerini sonuçlandırır. Rüzgar enerjisine dayalı önlisanslarda (b) bendi kapsamında yapılacak koordinat değişikliklerinde Teknik Etkileşim İzni ile tesis sahasına komşu sahalardaki türbin koordinatlarının etkilenmediği yönünde Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğünden uygunluk belgesi aranır. (d) bendi kapsamında belirlenen orana kadar yapılacak tadiller için bu Yönetmeliğin sermaye ve teminat

yükümlülüklerine ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında yapılan tadil işlemlerine üçüncü kişiler tarafından itiraz edilmesi halinde söz konusu itiraz ve itiraza konu tadil işlemi Kurul tarafından sonuçlandırılır.	yükümlülüklerine ilişkin hükümleri uygulanmaz.
--	--

Lisans alınıncaya kadar veraset ve iflas nedenleri dışında önlisans sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısının doğrudan veya dolaylı olarak değişmesi, paylarının devri veya payların devri sonucunu doğuracak iş ve işlemler yapılamayacağı Yönetmelik ile hüküm altına alınmıştır. Ancak Yönetmelik'in "Pay devirleri" başlıklı 57 inci maddesinin birinci fıkrası bu hükmün uygulanmayacağı bazı istisnai halleri düzenlemektedir. Değişiklik Yönetmeliği'nin 17 nci maddesi ile mezkur fıkraya aşağıdaki hükümler eklenmek suretiyle istisnai haller genişletilmiştir:

e) Önlisans sahibi tüzel kişinin önlisansına derç edilmiş tüm dolaylı pay sahiplerinin pay oranları değişmeksizin doğrudan ortak haline gelmesi sonucunu doğuran değişiklikler ile tüm doğrudan pay sahiplerinin pay oranları değişmeksizin dolaylı pay sahibi haline gelmesi sonucunu doğuran değişikliklere,

f) Özelleştirme programında yer alan önlisans sahibi tüzel kişinin kamu uhdesindeki paylarının satış veya devri nedeniyle ilgili önlisans sahibi tüzel kişinin doğrudan veya dolaylı ortaklık yapısında oluşan değişikliklere,

2. Lisans işlemleri

Lisans, Yönetmelik'te piyasada faaliyet göstermek isteyen tüzel kişiye Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından verilen izin belgesi olarak tanımlanmış ve lisansın devredilemeyeceği ayrıca düzenlenmiştir. Yönetmelik'in 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası ise lisans devri sayılmayacak halleri düzenlemekte olup, ilgili fıkranın (c) bendi Değişiklik Yönetmeliği'nin 2 nci maddesi ile değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile, üretim tesislerinin satış, devir veya kiralama gibi kullanım hakkının değişmesi sonucunu doğuran diğer bir işlem ile lisans kapsamındaki faaliyete devam etmek isteyen bir diğer tüzel kişiye devredilmesi halinde, üretim tesisini devralacak tüzel kişinin, devir işlemi gerçekleşmeden önce **Kurumdan lisans yerine onay alması gerekliliği** düzenlenmiş olup, üretim tesisini devralan tüzel kişiye verilecek yeni lisansın **eskisinin devamı mahiyetinde** olacağı hüküm altına alınmıştır.

Değişiklik Yönetmeliği'nin 9 uncu maddesi ile Yönetmelik'in "Lisans tadil başvurularının incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması" başlıklı 24 üncü maddesinin on birinci fıkrasının (e) bendi, Yönetmelik'in "Önlisansın tadil edilmesi" başlıklı 18 inci maddesine paralel olarak aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Yeni Hali	Eski Hali
<p>(11) Aşağıda belirtilen konulardaki lisans tadili talepleri, ilgili ana hizmet birimi tarafından sonuçlandırılır: .....</p> <p>e) 10 MW’ı geçmemek kaydıyla, kurulu gücün toplamda yüzde onuna kadar değiştirilmesi kapsamında yapılacak değişiklikler. Bu bent kapsamında yapılacak tadiller için, bu Yönetmeliğin sermaye ve teminat yükümlülüklerine ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında yapılan tadil işlemlerine üçüncü kişiler tarafından itiraz edilmesi halinde söz konusu itiraz ve itiraza konu tadil işlemi Kurul tarafından sonuçlandırılır.”</p>	<p>(11) Aşağıda belirtilen konulardaki lisans tadili talepleri, ilgili ana hizmet birimi tarafından sonuçlandırılır: .....</p> <p>e) Lisans özel hükümlerinde yer alan kurulu gücün, toplamda yüzde onuna kadar değiştirilmesi kapsamında yapılacak değişiklikler. Bu bent kapsamında yapılacak tadiller için, bu Yönetmeliğin sermaye ve teminat yükümlülüklerine ilişkin hükümleri uygulanmaz.</p>

Ayrıca aynı maddenin on üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

“(14) Üretim lisansına konu ve ekonomik ömrünü tamamlamış olan üretim tesisi veya ünitelerin yerine yeni üretim tesisi veya ünitelerin kurulması amacıyla yapılan üretim lisansı tadil başvurularında, artış sağlanan ilave kurulu güç için asgari sermaye şartı ile teminat sunma yükümlülüğü aranır.”

3. Lisans Sahiplerinin Hak ve Yükümlülükleri

Değişiklik Yönetmeliği lisans işlemlerine ilişkin olarak piyasa aktörlerinin hak ve yükümlülüklerinde de değişiklikler öngörmektedir. Buna göre:

- i) Yönetmelik’in “*Lisans sahiplerinin genel hak ve yükümlülükleri*” başlıklı 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına (i) bendinden sonra gelmek üzere verilerin korunmasına ilişkin olarak eklenen aşağıdaki bent ile lisans sahibine yeni yükümlülük getirilmiştir:

“(j) Lisans kapsamında faaliyette bulunduğu konuda yaptığı iş ve işlemlere ilişkin veri işleme veya veri depolama amacıyla bilgi işlem merkezlerinin sadece yurtiçinde kurulması ve/veya sadece yurtiçinde kurulu bilgi işlem merkezlerinden hizmet alınması”

- ii) Yönetmelik’in 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinin yürürlükten kaldırılmasıyla üretim lisansı sahiplerinin *kurulu gücü 100 MW ve üzerinde olan ve geçici kabulü yapılmış bütün üretim tesisleri için, kurumsal bilişim sistemi ile endüstriyel kontrol sistemlerini TS ISO/IEC 27001 Bilgi Güvenliği*

Yönetim Sistemi standardına uygun bir şekilde işletmek, TS ISO/IEC 27001 standardına uygun faaliyet gösterdiğini Türk Akreditasyon Kurumuna akredite olmuş bir belgelendirme kurumuna ispat ederek sistemlerini belgelendirmek ve söz konusu belgelerin geçerliliğini sağlamak yükümlülüğü son bulmuştur.

- iii) Yönetmelik'in 33 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (y) bendinde yapılan değişiklik ile dağıtım lisansı sahiplerinin *kurumsal bilişim sistemi ile endüstriyel kontrol sistemlerini TS ISO/IEC 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi standardına uygun bir şekilde işletmek, TS ISO/IEC 27001 standardına uygun faaliyet gösterdiğini Türk Akreditasyon Kurumuna akredite olmuş bir belgelendirme kurumuna ispat ederek sistemlerini belgelendirmek ve söz konusu belgelerin geçerliliğini sağlamak yükümlülüğünün* lisans alma tarihinden itibaren yirmi dört ay için tamamlanması hususunda süre sınırlaması getirilmiştir.
- iv) Yönetmelik'in "Raporlama" başlıklı 52 nci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılması ile, *tarifesi düzenlemeye tabi faaliyet yürüten lisans sahibi tüzel kişilerin bir önceki yıla ait yıllık faaliyet raporu hazırlama ve her yılın Mayıs ayı sonuna kadar kendi internet sitelerinde yayımlamak ve Kuruma sunma yükümlülüğü* son bulmuştur.

LBF Partners Olarak Sizin İçin Ne Yapabiliriz?

Enerji hukuku ve şirketler hukuku ekibimiz aşağıdaki hukuki hizmetleri sunmaktadır:

- Enerji projelerine ilişkin yatırım süreçlerinin yürütülmesi,
- Şirket kuruluşlarının yapılması,
- Enerji şirketlerinin devralınmasında hukuki inceleme dahil tüm süreçlerin yürütülmesi,
- Enerji projelerine ilişkin due diligence sürecinin yürütülmesi,
- Enerji projelerine ilişkin uyuşmazlıklarda hukuki destek sunulması.